

Temaaften om PFAS

Oplæg ved Regionsrådsmedlem og formand for Korsør Kogræsserforening Kenneth Nielsen

Lidt om mig....

Less is more et EU-projekt

CONTACT

LUND
UNIVERSITY

LEAD PARTNER
Lund University

Åsa Davidsson
asa.davidsson@chemeng.lth.se

Michael Cimbritz
michael.cimbritz@chemeng.lth.se

LESS IS MORE – Energy-efficient technologies
for removal of pharmaceuticals and other
contaminants of emerging concern.

Project duration 1/2018 - 9/2020

- Marts 2020: måling på Korsør Rensningsanlæg for medicinrester, men man finder også PFOS
- Marts 2020: Miljøforvaltning vælger ikke at reagere på indholdet af PFOS i første omgang

Kommunen reagerer

- Oktober 2020: Miljøforvaltning kontakter kommunen, som beder dem få verificeret tallene
- 22. december 2020: kommunen modtager resultaterne og udsender pressemeddelelse dagen efter om forhøjet indhold i spildevandet

En snusende journalist...

- Januar 2021: Journalist Helge Wedel snuser i sagen og finder ud af, at det er et meget giftigt stof
- Slut februar 2021: Helge Wedel kontakter mig for at informere om, at der er forurenset vand på vores areal, hvor vi har køer gående
- Start marts 2021: Jeg kontakter kommunen.....

”Det er væk om kort tid”

- Start marts 2021: Leder af miljøafdelingen taler sagens alvor ned
- Foreslår test af kød
- 19. marts 2021: Verden bryder sammen
- 180 ng/g
- Et nanogram, en milliardtedel gram
- 0,000000000001g

Hvor meget var der så?

- PFOS/PFAS
- Kød: 180, 186, 154 og 230 ng/g
- Græs: mellem 17-176 ng/g
- Vandløb sediment: 6.100.000 ng/g før rensning
- Vandløb vand: 9000 ng/g før rensning
- Vandløb sediment: 3.400.000 ng/g efter rensning
- Vandløb vand: 5400 ng/g efter rensning
- Drikkevandskriterier dengang: 4 ng/L!!!

Helbredseffekter

- Forhøjet kolesterol
- Forhøjet blodtryk
- Forøget risiko for type 2 diabetes
- Forøget risiko for testikel og nyrekræft
- Nedsat fødselsvægt hos nyfødte
- Overførsel af PFOS via modermælk
- Mistanke om: slidgigt, stofskifteforstyrrelser, forhøjet urinsyre, alm. "blodfedt"/triglycerid, kræft, nedsat nyrefunktion m.m.

Jamen så går jeg da bare til lægen....

- Første møde med lægeverdenen
- Andet møde med lægeverdenen
- Vakuum fra 22/3 til 8/4
- Opringning fra Holbæk sygehus
- Ann Lyngberg

Så kom hjælpen eller?

- Fra 0 til 110 km/t på kort tid
- Manglende viden
- Hvem hjælper os?
- Fokus fra medierne
- Stor hjælp fra Phillipe Grandjean
- Hvem tager ansvar? Kommunen eller Regionen eller?
- Hvad med regeringen?
- Måling af indhold i kroppen

Hvor står vi så i dag?

- Vejledning fra SST til almenpraktiserende læger
- Øget fokus på brandøvelsespladser og andre industripladser hvor PFOS har været brugt – omkring 15.000 steder i DK
- Nye fund hele tiden
- Pres på regeringen for et forbud
- Retssag for at få placeret ansvaret
- Stort fokus hos både kommuner og Regioner
- Forsøg med colastegel
- Går stadig rundt i det uvisse

Forbyd PFAS
Skriv under nu

Hvordan kom jeg ind i politik?

- John Dyrby Paulsen
- Sent ude
- Vil gøre en forskel fremover
- Kom ind i Region Sjælland
- Blev bl.a. udnævnt til Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Mit og Regionens arbejde med PFAS/PFOS

Regionens opgaver

Kortlægning og undersøgelse af forurenede grunde

- Regionen kortlægger forurenede grunde, fordi jordforureninger kan udgøre en risiko for menneskers sundhed eller miljøet. Formålet er at sikre rent drikkevand, og at forureninger ikke truer menneskers sundhed f.eks. ved kontakt med forurenede jord, eller hvis forureningen trænger ind i boligen.
- Arbejdet udføres efter [jordforureningsloven](#).

Regionens opgaver del 2

- **De primære opgaver er:**
- at opspore og kortlægge forurenede arealer.
- at undersøge og oprense forurenede arealer i områder med særlige drikkevandsinteresser, indvindingsoplande til almene vandforsyninger, i områder med målsat overfladevand samt på boliggrunde, børneinstitutioner og offentlige legepladser.
- at samarbejde med kommunerne om tilladelser til byggeri og anlægsarbejde, ændret arealanvendelse på forurenede ejendomme samt give høringssvar på forureningssager, hvor der er givet påbud.
- at vurdere frivillige historiske redegørelser, undersøgelser og oprensninger.
- at råde og vejlede borgere om forurenede grunde.
- at behandle forespørgsler fra ejendomsmægler m.fl. i forbindelse med køb og salg af fast ejendom.

Ny grænseværdi for PFAS i grundvand er lav

1 snapseglass om året (50ml) med ...	Kan forurene vandforsyning til ca....	
		
Opløsningsmiddel	1.400 mennesker	Landsby
Pesticid eller PFAS før 2021	14.000 mennesker	Købstad
PFAS efter 2021	680.000 mennesker	Storby*

■

Brandskolen
i Korsør har
brugt
omkring 129
kg PFOS
gennem
tiderne!

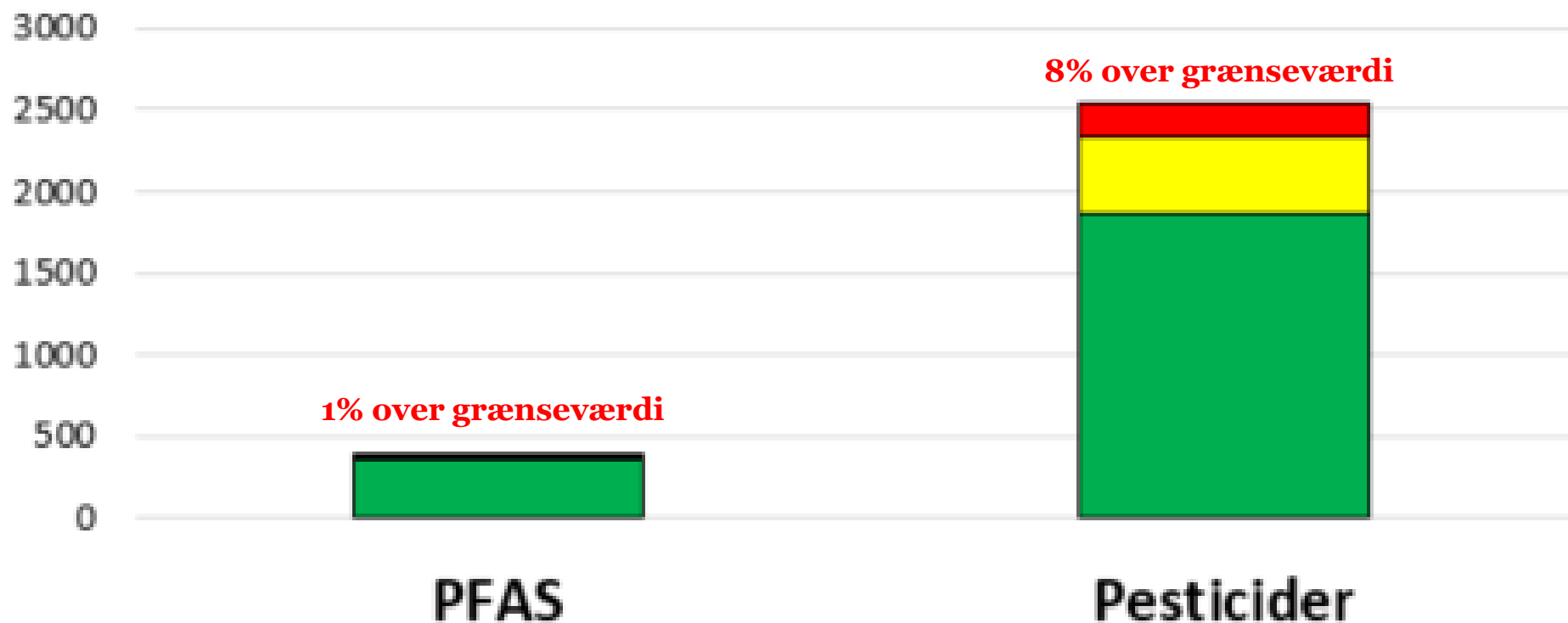
Forudsætninger:

- 1 snapseglass = 50 ml
- 1g=1ml
- 1 person forbruger 101 l vand/d
- GRV opløsningsmiddel 1 µg/l
- GRV Pesticid = 0,1 µg/l
- GRV PFAS før 2021 = 0,1 µg/l
- GRV PFAS efter 2021 = 0,002 µg/l

* København indre by (809.000 indb.) fordelt på Københavns-, Frederiksberg-, Dragør- og Tårnby Kommuner)

Fund af PFAS og pesticider i vandforsyningsboringer i Region Sjælland

■ Ingen fund ■ Fund under grænseværdi ■ Fund over grænseværdi

Tune Vandværk – regionens kildeopsporingsindsats

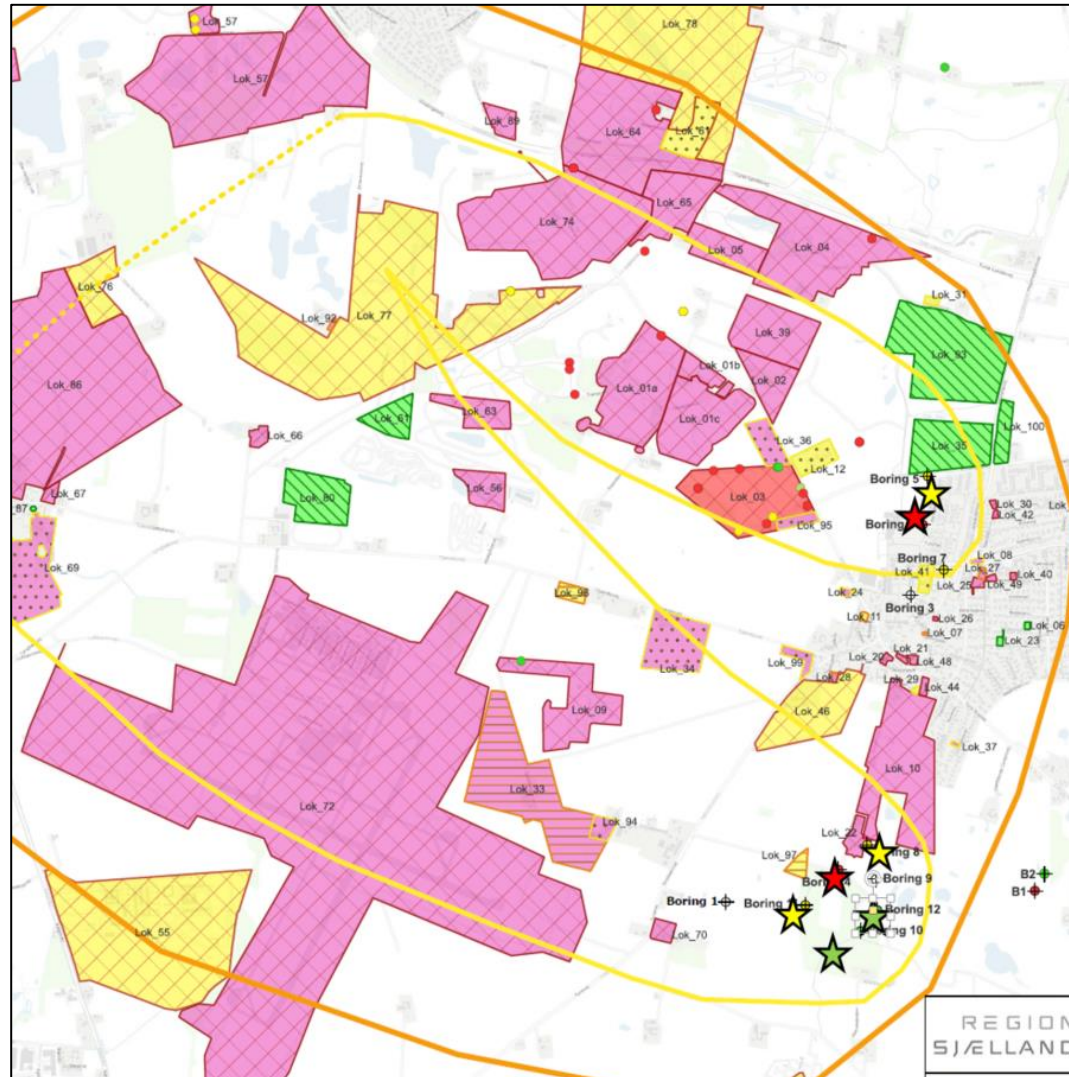
Tune Vandværk

- ★ Ingen fund
- ★ Fund under grænseværdi
- ★ Fund over grænseværdi

Mulige forureningskilder

- Påvist kilde
- Sandsynlig kilde
- Eventuel kilde
- Ikke sandsynlig kilde

1 km

Aktion:

Afværge ved påvist kilde i 2022

Undersøgelse af andre kilder i 2022-2024

Koordinationsforum:

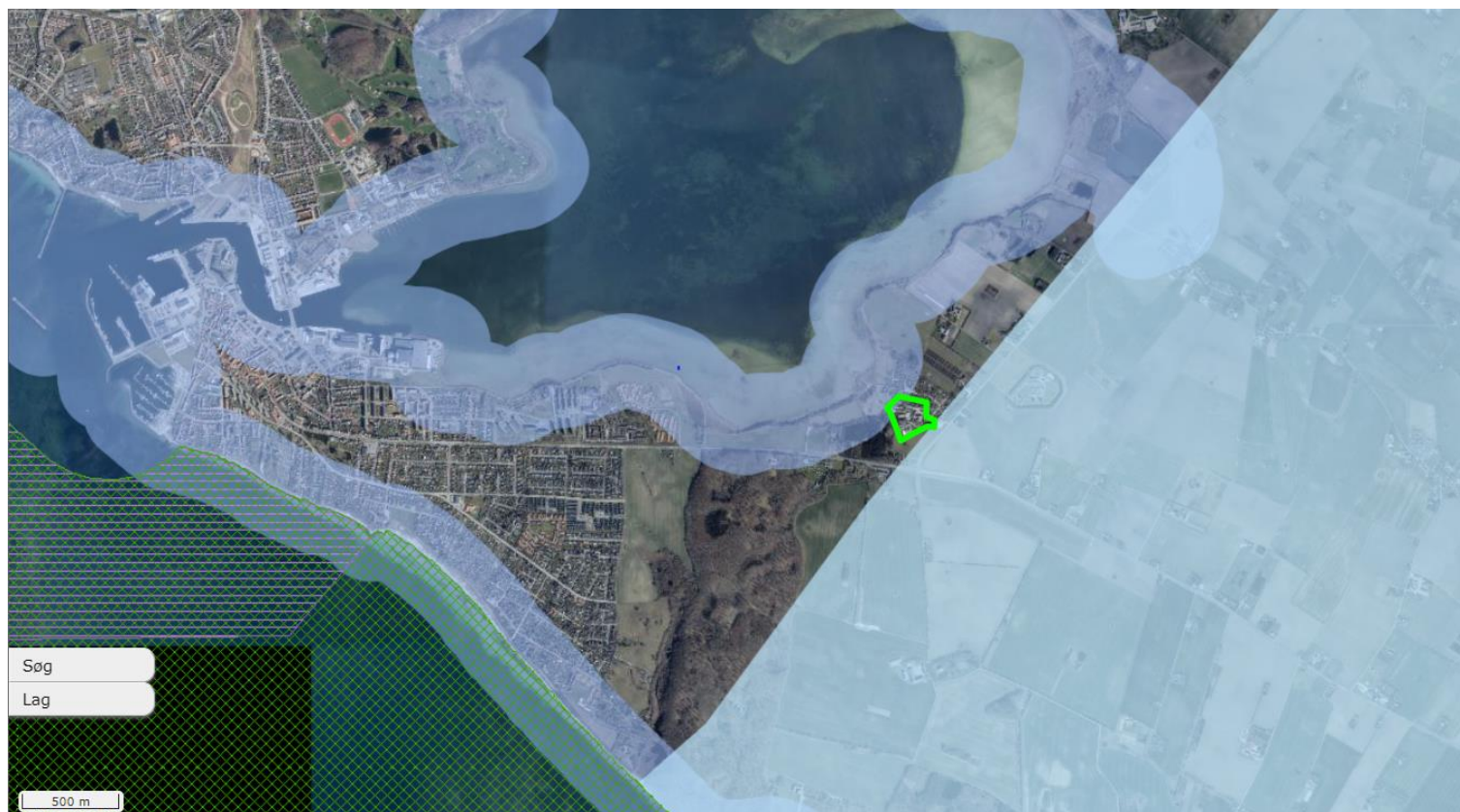
- Region Sjælland
- Region Hovedstaden
- Greve Kommune
- Ishøj Kommune
- Høje Taastrup Kommune

Korsørsagen og regionens indsats

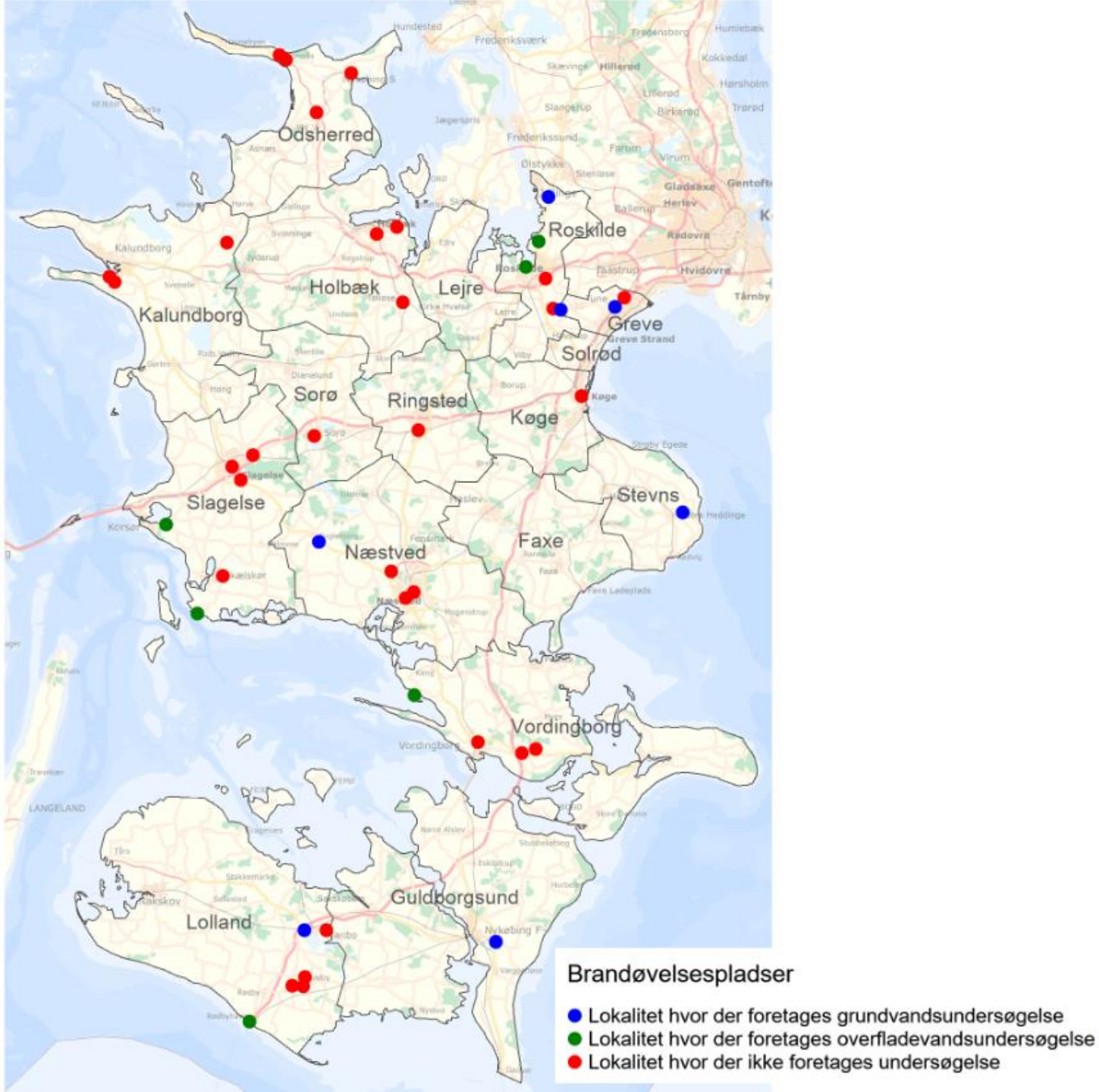
Region Sjælland afventer afgørelse fra Slagelse Kommune om der kan udsendes et påbud

Region Sjælland har fået lavet juridisk vurdering, der med udgangspunkt i det gældende lovgrundlag (lov om jordforurening) konkluderer, at Regionen ikke skal prioritere ressourcer til forureningen fordi:

- ÷ grundvandsinteresser
- ÷ internationalt naturbeskyttelses-område
- ÷ bolig, børneinstitutioner, offentlige legepladser
- **+overfladevand, afventer forhandling m. staten**

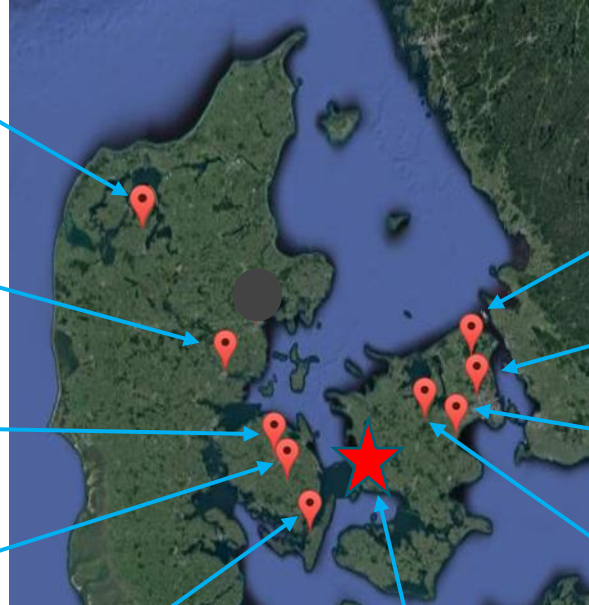

Kendte brandøvelsespladser i Region Sjælland

National network of test sites

Renseri
(opløsningsmidler)

Gasværk
(tjære, cyanid m.fl.)

Renseri
(opløsningsmidler)

Asfaltfabrik
(tjære og fenoler)

Renseri
(opløsningsmidler)

**Korsør Brandskole
(PFAS)**

Træimprægnering
(tungmetaller)

Renseri
(opløsningsmidler)

Maskinfabrik
(opløsningsmidler)

Losseplads
(pesticider m.fl.)

Løsninger til udfordringen med PFAS

Handlinger i Region Sjælland:

- Vi undersøger og oprenser PFAS forurening, hvor risiko og behov er størst: Brandøvelsespladser ved boliger eller vigtigt grundvand
- Vi skaber overblik over potentielt forurenede grunde med PFAS
- Vi undersøger i 2022 vandløb, søer og hav for PFAS i nærheden af forurenede grunde
- Vi kildeopsporer PFAS forurening, når man finder det i vandforsyningerne: Tune
- Vi etablerer et testcenter for PFAS ved Korsør Brandskole

Handlinger på nationalt niveau:

- Forhandling om overfladevandsopgaven i 2023 mellem Danske Regioner og staten
- National handlingsplan for PFAS på vej

Hvad kan vi så gøre nu?

Hvad koster det at rydde op?

- Et estimat for oprydning af alle generationsforureninger er i omegnen af 2,5 mia.
- Oprydning på arealerne i Korsør ligger på omkring 450 mio.

Tak for i aften

